

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
17 Ekim 2025
Tarih :
Sayı : 1446

10/3250

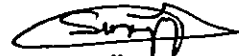
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

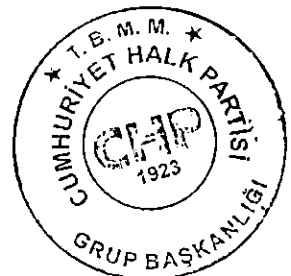
Son yıllarda Türkiye genelinde, özellikle tarımsal üretim bölgelerinde yaşanan ekonomik daralma, çiftçilerin topraklarını satarak büyükşehirlere göç etmesine yol açmıştır. Artan üretim maliyetleri, borç baskısı ve yerel düzeyde maruz kalınan ekonomik mobbing, kırsal nüfusun hızla azalmasına neden olmaktadır. Kırsalın boşalması, yalnızca üretim kaybı değil; aynı zamanda kültürel bir çözülme ve toplumsal belleğin erozyonudur. Köyden kente yönelen bu göç, yalnızca mekânsal değil, sınıfsal bir kırılmayı da beraberinde getirmiştir. Artık şehirler, kırsalda biriken ekonomik çaresizliğin yansıdığı yeni sosyolojik alanlara dönüşmektedir.

Kırsal nüfusun çözülmesi, kentlerin yükünü artırmakta, altyapıdan konuta, istihdamdan çevreye kadar pek çok alanda sürdürülemez bir baskı yaratmaktadır. Bu göç, planlanmamış bir hareketin ötesindedir; tarım politikalarının ihmalı, kırsalın yatırım dışı bırakılması ve ekonomik adaletsizlikler sonucu doğan bir mecburiyettir. Kente gelen çiftçiler çoğu zaman mesleki birikimlerini kent ekonomisine aktaramamakta, kayıt dışı işlerde, düşük ücretlerle ve barınma sorunu içinde yaşam mücadelesi vermektedir. Bu durum hem kırsalda üretim kapasitesinin azalmasına hem de kentlerde yaşam kalitesinin düşmesine yol açmaktadır.

Türkiye İstatistik Kurumu verileri, bu dönüşümün boyutunu açıkça ortaya koymaktadır. Son on yılda köy nüfusu yüzde 35 oranında azalmış, 2000’li yıllarda toplam istihdamın üçte birini oluşturan tarım sektörü, bugün iş gücünün yalnızca yüzde 15’ini barındırır hale gelmiştir. Türkiye Ziraat Odaları Birliği’nin raporlarına göre, her yıl yaklaşık 100 bin üretici kayıtlı çiftçi sisteminden düşmektedir. Yalnızca Ege ve Akdeniz’de son beş yılda 400 bini aşkın hektar tarım arazisi işlenemez hale gelmiş; bu arazilerin önemli bir bölümü imara, enerji yatırımlarına veya spekülâtif gayrimenkul projelerine konu edilmiştir.

Dolayısıyla, çiftçilerin ekonomik ve sosyal baskılar sonucu topraklarını terk etmelerine neden olan etkenlerin tüm yönleriyle ortaya konulması, bu sürecin kentlere yönelen göç üzerindeki etkilerinin ve kentsel altyapı ile hizmet kapasitesi açısından doğurduğu sonuçların kapsamlı biçimde incelenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılması gerekli görülmektedir.

Süreyya ÖNEŞ DERİCİ
Muğla Milletvekili

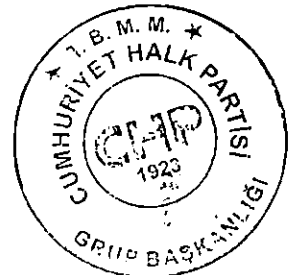

GEREKÇE

Kırsal alanların boşalması, yalnızca bir ekonomik kayıp değil, aynı zamanda ülkenin üretim belleğini kaybetmesi anlamına gelmektedir. Tarım, bir milletin köküdür; toprağını kaybeden toplum, geleceğini de yitirir. Bugün birçok bölgede, küçük üretici baskı ve borç sarmalı altında topraklarını elden çıkarmakta, yerini endüstriyel tarım şirketlerine bırakmaktadır. Bu süreç, ekonomik olduğu kadar etik bir meseledir; çünkü çiftçi yalnızca geçim aracını değil, emeğinin onurunu da kaybetmektedir.

Kentlere göçen bu nüfus, konut krizinden işsizlik baskısına, sosyal uyum sorunlarından altyapı yetersizliklerine kadar çok yönlü bir çemberin içine girmektedir. Şehirlerin kapasitesi zorlanmakta, yaşam alanları daralmakta, sosyal huzursuzluk artmaktadır. Kentleşme politikaları kırsaldaki ihmalî telafi edemediği sürece, göç yeni bir yoksulluk biçimine dönüşecektir. Bu nedenle, kırsaldaki çözülmenin nedenleri, göç eden nüfusun kentlerde karşılaştığı yapısal sorunlar ve yerel yönetimlerin kapasite yetersizlikleri bütüncül biçimde incelenmeli hem kırsalda üretimi canlandıracak hem de kentte yaşam kalitesini koruyacak politikalar geliştirilmelidir.

Bu çerçevede, çiftçilerin topraklarını kaybetme nedenlerinin, ekonomik mobbing iddialarının, göç eden nüfusun kentlerde karşılaştığı sorunların ve yerel yönetimlerin kapasite sıkıntılarının tespit edilmesi; çözüm odaklı politika önerileri geliştirilmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz.

Aykut Kaya	Antalya M.V.	AK
Deriz Demir	Aghara m.v	AK
• FETHAT KIZIL	Istanbul M	FETHAT KIZIL
• İZZET AKBULUT	BURDUR	AK
Talib ÖZCAN	NİCE	AK
Ali İsmail Gök	GRENO	AK
Gökçe GÖKÇEN	İzmir	AK
Cumhur UZUN	Muğla	AK
Yunus Emre	Istanbul M.	AK
Semra DİNGER	Ankara	AK
Ayşe Dinkçi	Dartın	AK
Murhanat Altın Kaya	Bursa	AK
Utku Gökçöz	Eskişehir	AK
Gizem ÖZCAN	Muğla	AK
Fahri ÖZCAN	Kırklareli	AK
Talet Dincer	Mersin	AK
Öğün ÖZCAN	Gaziantep M.	AK
Vedat Gündüz	Kırklareli M	AK
Ahmet BAKUR	Adana	AK
GÜRSEL EROL	Elağ M.	AK

